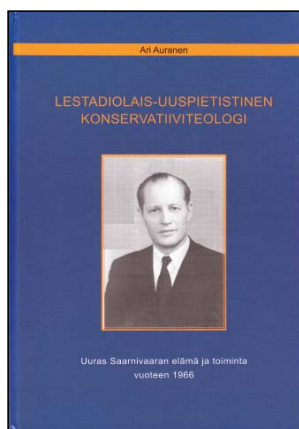
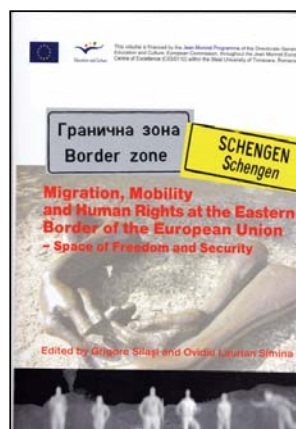

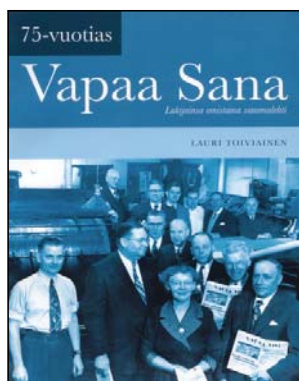
Saapuneita julkaisuja

Auranen, Ari: Lestadiolais-uuspietistinen konservatiiviteologi - Uuras Saarnivaaran elämä ja toiminta vuoteen 1966. Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys. Tornio 2008. 387 s. ISSN 0356-8199. ISBN 978-952-9888-33-7.

Silasi, Grigore and Simina, Ovidiu Laurian (eds.): Migration, Mobility and Human Rights at the Eastern Border of the European Union - Space of Freedom and Security. Timisoara, 2008. 407 p. ISBN 978-973-125-167-67.

Toiviainen, Lauri: Vapaa Sana, Lukijainsa omistama sanomalehti. Kanada 2008. 190 s. ISBN 978-0-9808850-0-2.

Kun kanadansuomalainen työväenlehti ”Vapaa Sana” perustettiin vuonna 1931, taloudellinen pulakausi oli pahimmillaan ja Kanadassa ilmestyi jo neljä suomenkielistä julkaisua, joiden yhteinen levikki kattoi kaikki suomalaiset taloudet maassa. Sudburyssä ilmestyi kommunistiseen linjaan sitoutunut ”Vapaus”, Port Arthurissa oikeistolainen Lapuan liikettä tukeva ”Canadan Uutiset”. Levikiltään suurin oli kirkollinen ”Canadan Viesti”. Torontossa ilmestyi ”Toronton Viikko Uutiset” (myöhemmin ”Viikko Uutiset”). Lisäksi Yhdysvaltojen puolella ilmestyviä suomenkielisiä lehtiä luettiin Kanadan puolella rajaa.

”Vapaan Sanan” missio oli jarruttaa kanadansuomalaista työväenliikettä luisumasta stalinismiin ja puolustaa kansainvälisiä aatteita. Uusi lehti osui hyvään saumaan ja tilaajamäärä nousi nopeasti niiden lukijoiden avulla jotka eivät halunneet kuulua mihinkään ryhmään. Lehti onnistuikin tavoitteessaan ja pelasti todennäköisesti ihmishenkiä tässä kamppailussa kun valoi öljyä laineille kommunistien innoittaessa kanadansuomalaista työväkeä Neuvosto-karjalaa rakentamaan.

Vuonna 1937 Vapaa Sana nousi Kanadan suurimmaksi suomenkieliseksi sanomalehdeksi. Siihen aikoihin sitä luonnehdittiin työväenlehdeksi, mutta sotien aikana se asteittain muuttui puolueettomaksi, kaupallisiin periaattein toimivaksi sanomalehdeksi. Sen osakkeet olivat lehden tilaajien hallussa, ja oli siten lukijainsa omistama lehti. Vapaa Sana on pitänyt asemansa tähän päivään asti, vaikka varsinainen massamuutto Kanadaan hiipui jo 1960-luvulla.

Lauri Toiviaisen kirjoittama historiikki Vapaan Sanan vaiheista on erittäin mielenkiintoista luettavaa. Voisi kuvitella, että ulkosuomalaisen lehden historiikki ei kiinnosta muita kuin tutkijoita ja asianosaisia, mutta tämän kirjan laita on toisin. Sitä on nimitäin vaikea laskea käsistään. Kirjan painopiste on lehden ensimmäisen vuosikymmenen dramaattisissa tapahtumissa. Suomalaisilla kansainvälisillä sosialisteilla ja kommunisteilla, kuten Santeri Nuortevalla, Kullervo Mannerilla ja Niilo Virtasella oli tärkeä rooli, koska he olivat kanadansuomalaisen vasemmiston kanssa kiinteässä yhteistyössä. Kommunistinen puolue Kanadassa oli Vapaan Sanan perustamisen aikoihin vain 5000 jäsenen suuruinen, mutta siitä oli suomalaisia 3000. Toiviainen kertoo näistä vaiheista elävästi ja mukaansatempaavasti. Kirjan loppuosa, joka käsittelee lehden toimitusta ja vaikuttajia pitää lukijan mielenkiinnon yllä, ja näkökulma ympäröivään yhteiskuntaan säilyy. Tämä on kirja, joka jokaisen kanadansuomalaisista vähänkin kiinnostuneen on syytä lukea ja miksei muidenkin.

Krister Björklund